

ЗМІСТ

подяка	9
передмова	11
розділ 1. “діра” у розумінні Євангелія	15
розділ 2. хибні надії	35
розділ 3. куди вас веде Бог	53
розділ 4. у шлюбі з Христом	69
розділ 5. зміни — це справа всієї спільноти	87
розділ 6. велика картина	107
розділ 7. спека 1: Бог у реальному світі	125
розділ 8. спека 2: ви у реальному світі	137
розділ 9. терня 1: пастки, в які ми потрапляємо	149
розділ 10. терня 2: чому ми потрапляємо у сіті гріха	163
розділ 11. хрест 1: нова ідентичність і новий потенціал	183
розділ 12. хрест 2: хрест і щоденне життя	193
розділ 13. плід 1: справжні зміни у серці	211
розділ 14. плід 2: нові й дивовижні плоди	225
розділ 15. історія однієї пари	241
розділ 16. історія однієї церкви	255
примітки	273
біблійний покажчик	275

ПОДЯКА

У написанні цієї книги брали участь кілька людей, але значною мірою вона не з'явилася б на світ без порад, бачення та ідей нашого друга і колеги Девіда Паулісона. Підґрунтям для неї послужив курс лекцій, які Девід розробив і викладав понад двадцять років. Кожен з нас мав честь пройти цей курс: хтось 1984 року, коли він був у своїй ранній версії, а хтось нещодавно, 2000 року. Усі сильні сторони цієї книги — заслуга Девіда, а всі слабкі сторони ми смиренно приписуємо собі.

Однією з переваг, яку ми відчуваємо щодня, — це працювати там, де постійно говорять про Євангеліє та його застосування у житті. Ми також маємо безліч можливостей застосовувати те, про що говоримо, у нашому житті і стосунках. Як і в будь-якій спільноті віруючих, ми робимо це недосконало, але Бог залишається вірним, а наші дружні стосунки — непорушними. Велика подяка Девіду, Еду, Біллу, Вінстону, Джейн, Джону і Майку за вашу дружбу, підбадьорення й терпіння у нашій спільній праці та зростанні у благодаті. Ви глибоко вплинули на наше життя і служіння.

Ми вдячні за роботу Сью Лутц, яка є не тільки дуже обдарованим майстром слова, а й глибоко розуміє і цінує Євангеліє. Завдяки цьому вона стала для нас здібним порадником і корисним експертом щодо змісту цієї та всіх наших книг. Вона навіть зробила так, щоб ця сторінка з подяками звучала краще!

Говорячи про практичний бік, ми хочемо подякувати Джоан Джонсон (з Punch Marketing) за те, що вона повірила у цей матеріал, а також за її фінансовий внесок і підтримку протягом усього цього процесу. Особлива подяка Рею Бернетту за ентузіазм, творчий підхід та увагу. Ми також вдячні нашому видавничому партнеру, *New Growth Press*, за їхню зацікавленість у цьому проєкті.

Коли займаєшся служінням, то рідко маєш можливість писати. А ще рідше випадає можливість писати разом з колегою, який є також твоїм другом. Ми мали таку можливість і привілей, і нас вражає те, що нам за це ще й платять! Три роки тому ми разом почали складати навчальний план з учнівства для місцевих церков, який ліг

в основу цієї книги. Тоді ми не мали жодного уявлення, чи спрацюємося у написанні цієї книги. Радіємо, що все вийшло і що у процесі спільної роботи ми навчилися ще більше цінувати один одного.

Бог через наші сім'ї у дивовижний спосіб нагадував нам, як сильно ми потребуємо благодаті, яку оспівуємо у цій книзі. Нашим дружинам, Барбарі та Луеллі, нашим дітям, Ханні, Тімоті, Кетрін та Бенджаміну, а також Джастіну, Ітану, Ніколь та Дарні: дякуємо за ваше терпіння, поки ми зростаємо як чоловіки та батьки.

Ми сподіваємося, що читаючи цю книгу, ви краще розумітимете Євангеліє, якого ми потребуємо щодня, і захоплюватиметеся ним щораз більше. Підходячи до завершення цього проєкту, ми дуже добре усвідомлюємо, наскільки самі потребуємо того, про що написали. Те, що ви можете чітко щось пояснити, ще не означає, що ви опанували це вповні або що це опанувало вас. Ми до самої смерті або до другого приходу Христа залишаємося двома грішниками, які потребують благодаті. Ми дякуємо Богові за те, що Він дає нам її щодня!

*Тімоті С. Лейн
Пол Девід Тріпп
2 вересня 2005 р.*

передмова

Слово Боже містить сотні тисяч слів, але не має жодної фотографії, малюнка, мапи чи схеми. Божі слова — це цілковито слова.

І все ж, Біблія — це різнобарвна ілюстрована книга розповідей і не тільки. Вона, як і саме життя, викликає різноманітні відчуття. Ви подумки бачите польові квіти, за якими доглядає тільки Бог. Ви відчуваєте тривогу, яка переповняє Естер, коли вона без запрошення з'являється перед лицем перського царя. Ви відчуваєте радість хвалебних вигуків і в'їдливість насмішок. Ви відчуваєте смак смажених зернят, яблук, родзинок і меду й починаєте уявляти, що мудрість може бути “солодшою за мед”. Ви вдихаєте аромат ладану та кедр, свіжого хліба та олії, крові, вогню та диму й дізнаєтеся дещо про милосердя і славу Господню. Читаючи історію життя Ісуса, ви відчуваєте щораз більшу ворожість з боку релігійних лідерів, шемкий відчай учнів після Його страти, а потім перший проблиск їхньої нестримної радості від усвідомлення, що Він живий і здоровий.

Бог розповідає зворушливі історії, використовуючи земні метафори. Читаючи і слухаючи їх, ви наче бачите рухомі картинки у своїй уяві. Вони впливають не тільки на ваші відчуття, а й на ваші думки. Бог говорить земними, святими словами, щоб не просто дати вам більше інформації, а змінити вас.

Порівняйте такі два речення. Перше: “У Біблії сказано, що Бог любить людей”. Друге: “Я — добрий пастир. Добрий пастир кладе своє життя за овець”. Обидва твердження правдиві. Вони навіть означають одне й те саме, але діють по-різному. Друге твердження торкає вашу душу, залишається з вами, впливає на вас. Це тому, що з ним зв'язані яскраві образи та історії.

На сторінках цієї книги Тім Лейн і Пол Тріпп спробують пояснити, що означає жити християнським життям. Не теоретично, а по-справжньому. Тому з тими істинами, яких вони навчають, також зв'язані яскраві образи та історії. Тім і Пол розкажуть вам історії про реальних людей і пояснять, як Божа благодать діє в нашому житті. До речі, автори часто заохочуватимуть вас додати

до написаного власну історію, щоб те, чого вони навчають, стало актуальним для вас особисто.

У цій книзі у розділах від 3 до 14 (де подано уроки навчального плану цієї книги) автори також використовуватимуть один конкретний візуальний образ. Це образ двох рослин, що ростуть у спекотній пустелі: безплідний терновий кущ, який росте там, де немає вологи, і плодоносне дерево, яке процвітає там, де його коріння сягає постійного джерела прісної води. Тим джерелом живої води є Господь, Який поклав за нас Своє життя.

Автори книги попросили мене написати цю передмову, бо вони запозичили цей особливий візуальний образ із курсу “Динаміка біблійних змін”, який я розробив у 1980-х роках. Для мене це велика честь, що два шанованих колеги, які колись були моїми студентами, визнають мої заслуги. Але я, звичайно, не можу написати все собі. Я також запозичив цей візуальний образ із Біблії, із сімнадцятого розділу книги Єремії, і тільки злегка видозмінив його, щоб він давав повне уявлення про християнське життя. Я сподіваюся, що цей образ допоможе читачам узяти до серця й застосовувати на практиці все те, про що ви прочитаєте в наступних розділах.

У світі навколо, як і в церкві, ми чуємо багато голосів: “Послухай мене! Я — щось важливе. Я подарую тобі щастя, здоров’я, гроші, знання, успіх, любов”. Деякі із цих голосів справді важливі й корисні, але більшість з них — це просто порожній звук. У кращому разі те, що вони пропонують, є не настільки важливим, наскільки це здається. У гіршому — усе навпаки.

А як щодо цієї книги? Якщо її автори мають рацію, то до них слід прислухатися. Так, дуже важливо, щоб ви зростали в мудрості: “Дорожча за перли вона, і всіляке жадання твоє не зрівняється з нею [мудрістю]” (Прип. 3:15). Але насправді є щось ще важливіше, і ось як Сам Бог про це говорить:

Бо хто буде хвалитись, хай хвалиться тільки оцим: що він розуміє та знає Мене, що Я то Господь, Який на землі чинить милість, правосуддя та правду, бо в цьому Моє уподобання, каже Господь! Ось дні наступають, говорить Господь, і Я навіщу всіх обрізаних та необрізаних (Єр. 9:23, 24).

Книга “Як змінюються люди” починається з Бога, і тому уникає фатальної помилки, яка зустрічається у всіх книгах із саморозвитку. Ви почнете відчувати у собі глибокі зміни, коли будете щораз більше усвідомлювати, що “річ не тільки у вас”. Тут головний Той, Хто змінює нас — кожного окремо і всіх разом — на Свій образ, а отже, на спільноту, яка живе з милістю, справедливістю і праведністю на землі. “Бо в цьому Моє уподобання”.

*Девід Паулісон
липень 2005 р.*

“діра” у розумінні Євангелія

Спочатку це мене вразило. Філ не тільки добре знав Писання і систематичне богослов'я, а й володів великою збіркою біблійних коментарів, які написали відомі богослови. Дуже мало місць у Писанні й небагато богословських посилань, до яких я звертався, були для нього новими. І все ж щось було не так. Варто було тільки відвести погляд від бібліотеки Філа й подивитися “відеофільм” його життя, аби перед вами постала зовсім інша людина.

Здавалося, що Філ завжди вказував на недоліки всіх навколо, хоча сам мало у чому був успішним. У богослов'ї він мав вправність гімнаста, але у стосунках з людьми нагадував паралітика. Його шлюб з Еллі був неспокійним від самого початку. Здавалося, він просто ніяк не міг визначити або виправити нескінченний потік проблем, які висмоктували життя з цих стосунків. Його стосунки з уже дорослими дітьми були, м'яко кажучи, холодними, а з іншими родичами він завжди втрапляв у якісь халепи. Він ніколи не був задоволений своєю кар'єрою і за три десятиліття змінив чотири церкви. Він витрачав так багато часу на розв'язання власних проблем, що для служіння іншим уже нічого не залишалось.

Проблема полягала у тому, що мало хто знав Філа з “відеофільму”. Вони з Еллі ніколи не сварилися на людях, ніколи не розходилися й ніколи не думали про розлучення. Вони постійно ходили до церкви та давали пожертви. На заняттях у недільній школі та під час вивчення Біблії Філ видавався ерудованим і відданим справі. Проте вдома він легко драгувався і часто виходив із себе. Більшість свого вільного часу він проводив за комп'ютером. Вони з Еллі рідко розмовляли про щось, окрім планів на день, і навіть тоді він поводився з нею різко й нетерпляче. Такі поняття, як любов, милість і радість, були відсутні у житті Філа.

Еллі розчарувалася в церкві, бо їй здавалося, що ніхто не бачив Філа таким, яким він є. Він не застосовував фізичного насилля, не був залежним від наркотиків чи порнографії, не збирався покидати свою сім'ю, тож залишався поза увагою пасторської

опіки. Знаючи, як багато людей поважало Філа, Еллі доводилося боротися із собою щоразу, коли його просили провести заняття з вивчення Біблії або навчання з богослов'я. Вона робила все, що знала, щоб не озлобитися і не стати цинічною, але помалу починала програвати цю битву. Іноді Еллі стояла за кухонним столом і мріяла про життя без Філа.

Зрештою, Еллі сказала Філу, що далі так тривати не може. Вона знала, що потребує допомоги, і попросила його походити з нею на душеопікунські розмови. Спочатку Філ гнівно відмовлявся, але врешті-решт погодився спробувати. Під час нашої першої зустрічі вони говорили більшу частину часу. В їхніх розповідях було щось дивне, але я не міг зрозуміти, що саме. Лише коли я вже їхав додому, до мене дійшло: вони розповіли мені детальну історію свого життя, але майже не згадували в ній про Бога. Цей чоловік добре розбирався в богослов'ї і мав віруючу дружину, але в історії їхнього життя Бог був відсутній!

Філ та Еллі мали величезну прогалину в розумінні Євангелія. Вони наче намагалися жити з величезною дірою посеред свого будинку. І старанно обходили її щодня. У цю діру щось падало, і вона ставала щораз більшою, але здавалося, що вони її не помічали. Вони не усвідомлювали, що в інших будинках не було дір, а ті, в яких були, потребують ремонту або знесення. Філ навіть мав “посібник з ремонту дір”, який він ретельно прочитав, але це так і не допомогло йому залатати власну діру. Еллі страждала від пилу, смороду і спеки, які проникали в дім через діру, але вона не знала, що з цим робити. Таким було їхнє християнство.

Я хотів би сказати, що історія Філа та Еллі поодинокі, але переконаний, що таких Філів та Еллі серед нас чимало. Часто в нашому розумінні Євангелія існує величезна діра. Вона підриває нашу християнську сутність і наше нерозуміння того, як Бог діє в нас. Ця діра підриває кожні стосунки в нашому житті, кожне рішення, яке ми ухвалюємо, і кожну спробу служіння іншим. Проте ми живемо як сліпі, так, ніби цієї діри не існує.

Розуміння “діри”

Цю “діру” найкраще описано у Другому посланні Петра 1:3–9.

Усе, що потрібне для життя та побожності, подала нам Його Божа сила пізнанням Того, Хто покликав нас славою та чеснотою. Через них даровані нам цінні та великі обітниці, щоб ними ви стали учасниками Божої Істоти, утікаючи від пожадливого світового тління. Тому докладіть до цього всю пильність, і покажіть у вашій вірі чесноту, а в чесноті пізнання, а в пізнанні стримання, а в стриманні терпеливість, а в терпеливості благочестя, а в благочесті братерство, а в братерстві любов. Бо коли це в вас є та примножується, то воно зробить вас нелінивими, ані безплідними для пізнання Господа нашого Ісуса Христа. А хто цього не має, той сліпий, короткозорий, він забув про очищення з своїх давніх гріхів.

Погляньмо, як проявляється ця “діра”. У 9-му вірші Петро говорить, що є люди, які знають Господа, але їхнє життя не дає очікуваних плодів віри. Їм не притаманні мирні, люблячі стосунки, щире, природне, щоденне поклоніння Господу, здорове і спокійне ставлення до матеріальних речей та постійне духовне зростання. Натомість ці віруючі залишають по собі слід розбитих стосунків, усвідомленого, але неживого зв’язку з Богом, неоднозначного ставлення до матеріальних речей і явного браку особистісного зростання. Їхні плоди сумнівні: вони суперечать вірі, яка повинна бути їхнім джерелом.

Ці слова Петра описують Філа та Еллі. Вони були “лінивими і безплідними” багато у чому. Рани від конфліктів настільки скалічили їхню повагу один до одного, що між ними залишилося мало довіри або безпосередньої близькості. Вони не ладнали зі своїми сусідами й погано пішли з трьох церков. У їхньому поклонінні Богу було мало ніжності та любові. Їхнє християнство було більше ідеологією, ніж стосунками, якими керує поклоніння, а практичне Боже покликання в їхньому житті було радше обов’язком, який треба було виконувати, ніж бажаною радістю. Не дивно, що у Філа та Еллі назбиралося чимало боргів. Фізичне вже давно замінило духовне. Здавалося, що вони зайшли в глухий кут. Якби ви записали їхні претензії один до одного десять років тому, то цей запис легко гармоніював би з кожною їхньою сьогоднішньою суперечкою.

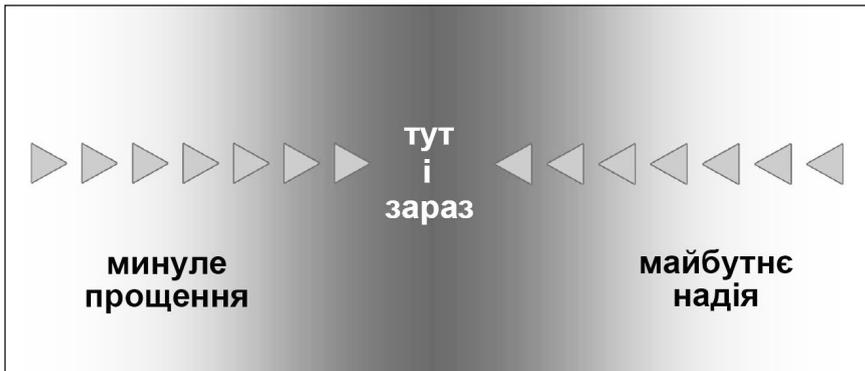

Рисунок 1.1 “Діра” в розумінні Євангелії

Чому багато християн “ліниві і безплідні”? Петро пояснює у 9-му вірші: вони сліпі, короткозорі і забули про очищення з своїх давніх гріхів. Вони не знаходять в Євангелії сили та надії на сьогодні. Що це означає?

Суть Доброї Новини Ісуса Христа коротко можна описати “тоді – тепер – тоді” (див. рис. 1.1) Насамперед є “тоді”, що стосується минулого. Коли я приймаю вірою Христа, я отримую повне прощення своїх гріхів і стаю праведним перед Богом.

Є також “тоді”, що стосується майбутнього, обіцянка вічності з Господом, де немає гріха й боротьби. Церква досить добре пояснює ці два євангельських “тоді”, але вона часто недооцінює або неправильно розуміє блага, які Христос дарує вже “зараз”. Яке значення має Євангеліє тут і зараз? Як воно допомагає мені як батькові, чоловікові, працівникові та члену Тіла Христового? Як воно допомагає мені реагувати на труднощі та ухвалювати рішення? Як воно надає моєму існуванню сенс і мету та визначає мою ідентичність? Як воно мотивує моє служіння іншим?

Саме на етапі “тут і зараз” багато хто з нас виявляється сліпим до Євангелія. Наш зір затьмарюють тиранія нагальних справ, солодкі, як спів міфічних сирен, заклики до успіху, спокуслива краса матеріальних речей, нездатність визнати власні проблеми та випадкові стосунки у Тілі Христовому, які ми помилково називаємо спілкуванням. Такій сліпоті часто сприяють проповіді, які не застосовують Євангеліє до конкретних проблем, з якими стикаються люди. Люди повинні бачити, що Євангеліє є актуальним на їхньому робочому місці, в кухні, школі, спальні, на подвір’ї

та в автомобілі. Вони повинні розуміти, як Євангеліє пов’язує те, що вони роблять, з тим, що робить Бог. Їм потрібно зрозуміти, що їхні життєві історії є частиною великої Божої історії, щоб вони могли навчитися жити кожен день з євангельським мисленням.

Три види сліпоти

Діра “тут і зараз” посеред нашого життя породжує три основні форми духовної сліпоти. По-перше, це сліпота до саморозуміння. Багато християн не мають євангельського розуміння того, ким вони є. Наприклад, Філ був хорошим богословом, але його особиста ідентичність більше ґрунтувалася на знаннях і досягненнях, ніж на Євангелії. Брак євангельського саморозуміння проявляється двома способами. По-перше, багато християн недооцінюють присутність і силу гріха, що живе в них. Вони не розуміють, як легко можуть потрапити в пастки, яких так багато у цьому світі (див. Гал. 6:1). Вони не розуміють всеосяжну природу війни, яка завжди вирує в серці кожного віруючого (див. Рим. 7). Вони не усвідомлюють, наскільки вони схильні слідувати за ідолами, які заміняють їм Бога. І вони не бачать, що їхні найбільші проблеми є всередині них, а не зовні.

Працюючи з підлітками, я переконався, що одна з головних причин, чому їх не захоплює Євангеліє, полягає в тому, що вони не вважають, що потребують його. Багато батьків успішно виховали самовпевнених маленьких фарисеїв. Дивлячись на себе, вони не бачать у собі грішника, який відчайдушно потребує спасіння, тому не можуть бути вдячні за Спасителя. На жаль, те саме стосується і багатьох їхніх батьків.

Багато віруючих також не бачать іншого боку своєї євангельської ідентичності: своєї ідентичності у Христі. Христос дарує мені не тільки прощення і нове майбутнє, але й цілковито нову ідентичність! Тепер я дитина Божа, з усіма правами і привілеями, які дає це звання. Це важливо, бо кожен з нас живе з певним відчуттям ідентичності, і коли ми не знаємо своєї євангельської ідентичності, то завжди замінятимемо її чимось іншим. Тобто, якщо те, ким я є у Христі, не впливає на те, як я думаю про себе і на моє ставлення до всього навколо, то я живу, керуючись якоюсь іншою ідентичністю.

Часто через нашу сліпоту ми ототожнюємо себе зі своїми проблемами. Так, розлучення, депресія, виховання дітей наодинці є важливими людськими переживаннями, але вони не визначають нашу ідентичність. Наша робота теж не визначає те, ким ми є, хоча вона є важливою частиною того, як Бог хоче, щоб ми жили. Для багатьох

із нас почуття ідентичності більше пов'язане з нашими досягненнями, ніж із Божою благодаттю. Бути успішним у тому, до чого вас покликав Бог, — це чудово, але коли ви використовуєте свій успіх, щоб визначати те, ким ви є, ваше уявлення про себе завжди буде спотворене.

По-друге, “діра” у розумінні Євангелія на етапі “тут і зараз” також робить нас сліпими до Божого забезпечення. Як стверджує Петро, у Христі ми отримали “усе, що потрібне для життя та побожності”. Чому він використовує тут два слова “життя” і “побожність”? Друге слово має уточнити перше. Якби Петро просто сказав, що Бог дав нам усе, чого ми потребуємо для життя, перед ним легко було б додати слово “вічного”. Саме так часто тлумачать цей уривок. Нам набагато легше прийняти євангельську обіцянку життя після смерті, ніж обіцянку життя перед смертю! Проте, коли Петро каже, що Бог дав нам усе потрібне для “побожності”, ми знаємо, що він говорить про наше теперішнє життя. Побожність — це життя у пошані до Бога від моменту, як я повірив у Христа, і допоки не повернуся до свого вічного дому, аби бути з Ним.

Петро каже, що ми не можемо належно жити тут і тепер, якщо не розуміємо, що Бог нам дав. Багато віруючих не помічають, що Бог дав нам не тільки заповіді, принципи та обітниці Писання, які ми зазвичай пов'язуємо із прагненням до побожного життя. Він дав нам щось глибше, ніж переконання Святого Духа чи наше законне прощення. Бог дав нам для нашого побожного життя тут і тепер буквально самого Христа! Він віддав нам Себе, щоб ми могли бути схожими на Нього.

Павло говорить у Галатів 2:20: “І живу вже не я, а Христос проживає в мені”. Ісус є Еммануїлом не тільки тому, що Він прийшов на землю і жив серед нас, а й тому, що Він насправді перебуває в нас зараз Своїм Духом. Його присутність дає нам усе потрібне, щоб ми могли бути тими, ким повинні бути, і робити те, що ми повинні робити.

Не усвідомлюючи в собі присутності Христа, ми схильні жити у тривозі. Ми уникаємо труднощів і легко пригнічуємося. Але чітке усвідомлення своєї ідентичності й Божої опіки дає нам надію та відвагу долати труднощі й випробування, які трапляються на нашому шляху.

Третя форма сліпоти, яку породжує “діра” у розумінні Євангелія, — це нездатність бачити процес духовного оновлення, що відбувається в нас за Божою волею. У Новому Заповіті чітко сказано, що наше прийняття в Божу сім'ю не означає, що відтоді Бог припиняє в нас працювати. Навпаки, з цієї миті все лише починається. Бог не закликає нас до життя під гаслом “я уже досягнув духовної

досконалості” або “я просто живу в очікуванні раю”. Навпаки, Він закликає нас до постійної роботи, постійного зростання, постійного визнання гріхів і покаяння. Наше освячення — це непохитний Божий план, який Він виконуватиме, поки ми не потрапимо до вічного дому, аби бути з Ним. Він робитиме все потрібне, щоб наблизити нас до святості. Він хоче, щоб ми були спільнотою радості, але Він готовий поступитися нашим тимчасовим щастям, щоб ми стали більше схожими на Христа.

Щоразу, коли ми опиняємося у скруті чи переживаємо якесь випробування, ми можемо легко подумати, що Бог нас забув чи відкинув. Це відбувається тому, що ми не розуміємо цього процесу. Бог діє в нашому житті не для того, щоб нам було комфортно й легко, а для того, щоб ми зростали. Тієї миті, коли ми вже готові поставити під сумнів Його вірність, Він виконує викупні обітниці, які дав нам. Адже духовних змін потребують не лише деякі люди. Зміни є нормою для всіх, і Бог безперестанно здійснює в нас цей процес.

Що заповнює цю “діру”?

У фізичних і духовних дір є одна спільна риса: вони не залишаються порожніми надовго. Яма в піску швидко заповниться водою. В ямі у полі накопичаться гілки й листя. Видно, ями завжди чимось заповнюються.

Під головними сходами в нашому будинку є велика комора. Для моєї дружини це справжнє покарання. Приблизно кожні пів року Луелла набирається сміливості, аби ввійти у цю комору. Вона повністю її випорожнює, сортує весь її вміст, і вперше за багато місяців відчищає підлогу. Вона завжди каже, що хоче, аби ми намагалися підтримувати цю комірчину у первозданній чистоті. Я не проти цієї ідеї, оскільки мені подобається заходити туди без перешкод, але хай як ми намагаємося, комора завжди знову чимось заповнюється. Після візитів наших дітей там залишаються артефакти їхньої діяльності. Коробки від пакунків, які приходять поштою, якимось таємничим чином опиняються у коморі. Усі речі, які нема де подіти, якимось чином теж потрапляють туди. І коли двері до комори вже ледь зачиняються, Луеллі доводиться знову її прибирати.

Діра в розумінні Євангелія в житті багатьох із нас також не залишається порожньою. Якщо ми не живемо християнством, яке побудовано на Євангелії, вкорінено у Христі і спрямовано на зміни, ця діра буде заповнюватися чимось іншим. Це “інше” може здаватися цілком

правдоподібним і навіть біблійним, але у ньому не буде ядра “ідентичність – Божий дар – процес”, яке повинен мати кожен віруючий.

У 2 Коринтян 10:5 Павло називає ці фальшиві істини “всяким винесенням, що підіймається проти пізнання Бога”. Не кожна брехня є фальшем, а тільки та, яка є правдоподібною. Я можу сказати вам, що колись був олімпійською гімнасткою. Це була би брехня, але вона не була би фальшем, бо не є правдоподібною. Але якби я одягнув костюм і стояв перед офісом з портфелем і набором архітектурних креслень, то, напевно, зміг би вас обдурити, сказавши, що я будівельний підрядник.

Найнебезпечніший фальш — це той, який маскується під справжнє християнство, але не має у своїй основі євангельського стрижня “ідентичність – Божий дар – процес”. Такий фальш оснований на істині, але на неповній. Як результат виходить лише показне християнство. Коли ми не усвідомлюємо, що Христос перебуває в нас, поступово змінюючи нашу сутність, цю діру буде заповнено християнським стилем життя, який зосереджується більше на зовнішньому, ніж на зміні серця. Я вважаю, що навколо нас точиться війна за серце християнства, яка намагається відвернути нас від його істинної суті й зосередити лиш на зовнішніх проявах.

Які зовнішні християнські прояви заповнюють “діру” в розумінні Євангелія? Це всі ті частини нормального християнського життя, кожна з яких прагне привабити нас у різний час і в різний спосіб. Шукайте в цих описах себе. Чи можливо, що ви маєте “діру” в розумінні Євангелія, і що її заповнено чимось таким, про що ви навіть не здогадувалися?

Показне християнство: що заповняє “діру”

Формалізм

Якщо ви хочете ознайомитися з церковним календарем, просто подивіться на розклад Джима. Він приходить на кожну зустріч чи служіння з Біблією в руках. Він відпрацював учителем у недільній школі, а тепер регулярно бере участь у коротких місіонерських поїздках на волонтерських засадах. Він постійно дає пожертви й добровільно погоджується допомогти, коли потрібно щось зробити у церкві. Проте світ Джима ніколи не перетинається зі світом Бога. Усе, що він робить у церкві, мало впливає на його серце і на те, як він живе.

Бог засуджував формалізм ізраїльтян (див. Іс. 1), а Христос засуджував формалізм фарисеїв (див. Мт. 23:23–28). Чому? Бо формалізм

дозволяє мені на власний розсуд розпоряджатися своїм життям, часом і планами. Формалізм не бачить усієї серйозності мого духовного стану та моєї постійної потреби в Божій благодаті для мого спасіння. Джим сприймає свою роботу у церкві просто як здоровий аспект сумлінного життя. Він не має видимої потреби у Божій допомозі в будь-якій іншій сфері. Для нього Євангеліє зводиться до участі у зустрічах і служіннях церкви.

Законництво

Саллі — це ходячий список того, що можна роботи, а що — ні. Вона має набір правил на всі випадки життя. За ними вона оцінює себе і всіх, хто її оточує. Її діти живуть під тяжким гнітом її законництва. Для них Бог — суворий суддя, який встановлює непомірні стандарти, а потім засуджує, коли вони не можуть їх дотримуватися. У домі Саллі немає радості, бо немає і благодаті, якою можна було б радіти. Саллі думає, що дотримуючись усього в її списку, вона має вигляд праведної у Божих очах. Вона не цінує благодаті, яку дано їй у Христі Ісусі.

Законництво повністю упускає той факт, що ніхто не може задовольнити Божі вимоги. Поки Саллі суворо дотримується своїх правил, її гордість, нетерпіння й дух осуду залишаються недоторканими. Законництво ігнорує те, наскільки ми неспроможні заслужити Божу прихильність. Воно забуває про те, наскільки наше серце потребує зміни Божою благодаттю. Законництво — це не просто применшення Євангелія, це зовсім інше Євангеліє (див. Галатів), де спасіння здобувається дотриманням правил, які ми самі собі встановили.

Містицизм

Крістін переходить від одного емоційного переживання до іншого. Вона постійно шукає духовного піднесення, живої зустрічі з Богом. Через це вона ніколи не затримується надовго у жодній церкві. Вона більше шукає сильних емоцій, ніж відданого служіння Тілу Христовому. Проте у проміжку між сильними переживаннями віра Крістін часто слабне. Вона бореться зі зневірою і часто ставить собі питання, чи вірує вона взагалі. Попри піднесений стан від яскравих моментів, Крістін не зростає у вірі та характері.

Біблійна віра не є стоїчною; справжнє християнство забарвлено всіма кольорами людських емоцій. Проте не можна зводити Євангеліє тільки до сильних емоційних переживань з Богом. Коли Святий